

MAGYARÁG

1939. APRIL. 28
VII. No. 117

2 lei

Tulajdonos: „Frima” S. A. Bejegy. la Trib.
Bihar Fsoc. 1798-1938

Felelős kiadó:
ÖZV. PASZTOR EDENE

Alapította: PASZTOR EDE

Felelős szerkesztő:
Dr. Zoltán Jenő

Bejegyezve: Tribunalul Bihar Dos. No. 810-1938. Ordonanța No. 15-1938. — Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea-Nagyvárad, P. M. Viteazul 4.

Bevezették Angliában az általános védkötelezettséget

Churchill és Eden közelebbről belépnek az angol kormányba. Uj katonai megbeszélések kezdődnek Berlinben. Gafencu külügy-miniszter eredményesen folytatja angliai tárgyalásait

London, ápr. 26. A Press Association jelntése szerint az angol kormány 18-21 éves korig bevezette az általános védkötelezettséget. Ennek alapján közel egymillió fővel emelkedik Anglia hadereje. Az angol sajtóügynökség a kormány intézkedését és a parlament magatartását illetőleg arra a következtetésre jut, hogy Churchill és Eden kormányba való belépése várható.

Emelik az adókat Angliában is

London, ápr. 26. Az angol kincstári kancellár rádiószózatot intézett az angol birodalom lakosságához.

A kincstári kancellár bejelentette, hogy az adót fel kel-

lett mérsékelten emelni.

Kiemelte, hogy az angol biztonságára van s ezt most kell megfizetni.

A védelemre évenként 2 mil-

lió fontot költenek, amely egy-egy polgári háztartást átlag 13 fonttal terhel.

Am mégis Anglia fegyverkezése a legjobb hozzájárulás a béke biztosításához.

Jelenlékenyen megerősítik a kommunistaellenes egyezményt

Berlin, ápr. 26. A német fővárosban erősen tartja magát az a hír, hogy a kommunistaellenes egyezményt jelentékenyen megerősítik. Valószínű-

nek tartják, hogy Hitler kancellár többek között ezt is be fogja jelenteni pénteki beszédében „válaszul a demokrata bolsevista bekerítési kísérle-

tekre”.

Közelebbről uj kereskedelmi egyezmény jön létre Spanyolország és Németország között.

Gafencu külügyminiszter tárgyalásai

London, ápr. 26. (Rador.) — Gafencu külügyminiszter tovább folytatta tanácskozásait az angol politikai és gazdasági élet vezető egyéniségeivel. A tanácskozások során az általános európai helyzetet, különösen a balkáni szövetség államainak viszonyait s Angliának és Franciaországnak Romániához való kapcsolatát vizsgálták meg. Gafencu külügyminiszter közölte Halifax lorddal szokot a benyomásait, amelyeket Beck lengyel külügyminiszterrel való találkozásakor és berlini megbeszélései során szerzett.

Gafencu rövid megbeszéléseit folytatott Winston Chur-

chillel, Eden volt angol külügyminiszterrel és Attlee őrnaggyal a munkáspárti ellenzék vezérével.

Gafencu szerdán Párizsba érkezett

London, ápr. 26. Az angol sajtó ismételt megállapítja, hogy Gafencu londoni látogatása kitűnő benyomást keltett. A lapok kiemelik a tárgyalások rendkívüli fontosságát.

Páris, ápr. 26. Gafencu külügyminiszter ma, szerda este tizenegy órakor érkezik Párizsba. Gafencu külügyminiszter szombatig marad a francia fővárosban, azután tovább utazik Rómába.

London, ápr. 26. Gafencu külügyminisztert kedden VI. György angol király és Erzsébet angol királyné látták vendégül reggelire. A reggelin résztvett Tilea londoni román köve is. Kedden délelőtt Gafencu külügyminiszter a londoni román követségen Kennedy amerikai nagykövet, Ra-

cinszky gróf lengyel nagykövet és Sinopulos görög követ látogatását fogadta, majd a külügyminiszteriumban Halifax külügyminiszterrel tárgyalt.

Kedden este fél kilenckor Tilea londoni követ adott vacsorát a külügyminiszter tiszteletére. A vacsorán résztvett Halifax külügyminiszter, Reggie de Olivera braziliai nagykövet, a diplomáciai kar dékánja, Corbin francia nagykövet, Stanhope az admirális első lordja, Plymouth lord, Semphill lord, Lloyd lord, Hore Belisha hadügyminiszter, Winston Churchill, Walter Elliot egészségügyi miniszter, Attlee őrnagy, Vansittard a kormány állandó külpolitikai tanácsadója, Cadogan külügy államtitkár, sir Clive, a diplomáciai kar marsallja, több képviselő, nagyiparosok, magas tisztviselők és más előkelőségek.

Délután Rüstü Arras londoni török nagykövet teát adott Gafencu külügyminiszter tiszteletére. A teán az angol kormány tagjai, a londoni diplomáciai kar és több angol előkelőség vett részt.

dó kölcsön összegét két és fél millió fontról hat millió fontra emelte fel.

Olasz, német, spanyol katonai megbeszélések kezdődtek Berlinben

Zürich, ápr. 26. A „Neue Züricher Zeitung” berlini jelentése szerint kedden a német fővárosban olasz, német, spanyol katonai megbeszélések kezdődtek. A lap úgy tudja, hogy

tizenhat olasz, nyolc spanyol tábornok érkezett a német fővárosba, hogy tovább folytassák a Göring római utja előtt megkezdett tárgyalásokat.

MA: húsvéti ajándékokciónk 40. száma

Kisiparosok és kereskedők is kötelesek gázálarcokat beszerezni

A munkásbiztosító pénztár figyelmeztetése

Nagyvárad, ápr. 26. A kerületi munkásbiztosító pénztár légvédelmi irodája hirdetményt tett közé, amely szerint figyelmezteti az ipari és kereskedelmi vállalatokat, valamint a kisiparosokat és kereskedőket arra, hogy kötelező a gázvédelmi álarcok megrendelése legkésőbb április 30-ig. Gázálarcot kell rendelni az állandó személyzet részére. A megrendelés négy példányban állítandó ki és a megrendelés beküldésével egyidejűleg be kell fizetni a gázálarcok árát. Egy gázálarc 600 leibe kerül. A gáz

álarc ára hat egyenlő részletben vonható le az alkalmazottaktól. Akik a rendelkezésnek nem tesznek eleget, 2000 leitől 20.000 lei-ig terjedhető pénzbírsággal sújthatók, visszaesés esetén pedig a büntetés az első büntetés ötszöröse, esetleg a vállalat is bezárható. A gázálarcokat a kerületi munkásbiztosító pénztáránál kell megrendelni a légvédelmi osztályon, amely a munkásbiztosító pénztár palotájának harmadik emeletén a 70. számú szobában van. A gázálarcok három típusúak és a következő módon

kell megállapítani, hogy milyen típusra van szükség. — A gázálarc viselőjének balfülnyílásától a pofacsontor át a jobb fülnyílásáig terjedő méretet össze kell adni az orrgyökértől az orron át az állközépig terjedő mérettel, ha a két méret összege meghaladja a 49 centimétert, első típusu, ha a méret összege 44—48 centiméter között van, második típusu, ha a méret 43 centiméterig terjed, akkor a harmadik típusu gázmaszk rendelendő.

A windsori hercegnő beszél házasságáról, az emberekről és a szép megöregedés titkáról

Az új lakást berendező hercegnő ritka izléssel válogatja ki butorait

Hemming Alice asszonynak alkalmat volt beszélgetést folytatni Windsor hercegnővel, a volt angol király feleségével. A Windsor hercegi pár nem ad nyilatkozatot, azonban a magánbeszélgetésnek szánt szavak nyilvánosságra kerültek.

Windsor hercegnő rendkívül közvetlen, megnyerő modoru nő, már az evésnél megjegyezte:

— Mindent eszem válogatás nélkül. Nem tudom, hogy a vegetáriánus koszt jobban megfelelne nekem, mint bármelyik más.

— Általában keveset eszem nap közben. A herceg sohasem löncsöl és lassanként én is kezdek leszokni róla.

A mostani életükre vonatkozóan a következőket mondta a hercegnő:

— A mostani életünk egyáltalán nem szenzációs. Ugy élünk, ahogy azt magunknak elképzeltük. Sok tekintetben visszavonultabban élünk mint igen sok polgári család. Nagyon boldogak vagyunk egymás mellett és hálásak vagyunk a sorsnak, amely így csendességben hagyja eltelt napjainkat.

A herceg lemondásával kapcsolatosan is megmondta a hercegnő a véleményét:

— Minden olyan gyorsan, váratlanul történik. Abban az időben nem akadt egyetlen ember sem, aki a herceg álláspontját megvilágította volna.

Nem tudom elhinni, hogy az angol nép véleménye valóban az lett volna, amit a népszózlói megszövegeztek. Akkoriban annyi hazugság forogott közszájon és mi nem tudtuk megcáfolni...

— Nem igaz az sem, hogy a herceg sohasem akart trónra lépni. El lehet képzelni, hogy azért dolgozott annyi fáradsággal, mint walesi herceg hogy a koronát akkor utasítsa vissza, amikor már trónra lépett, amikor megvalósíthatott volna néhányat a maga elé tűzött reformok közül.

Visszatérés Angliába.

A hercegnő nem nyilatkozik azokról a hírekről, amelyek az ő és a herceg Angliába való visszatéréséről szólnak. Szerinte kerülniük kell, minden olyan gesztust, amely polémiára adhat okot, különösen az angol királyi pár kanadai és amerikai útja előtt.

— Bizonyos — mondta a hercegnő, hogy a „The Fort”-beli kertjük nagyon hiányzik, de a herceg kedvenc szenvedélyével, a kertészettel foglalkozhat Cap d'Auillesi lakhelyükön.

— Nagy örömről szolgált hogy találkozhattunk a gloucesteri herceggel és hercegnővel. A hercegnő elragadó.

Vacsora közben a windsori hercegnő életfelfogásából árul el néhány érdekes megállapítást.

Ilyen véleménye van a megöregedésről:

— Remélem, hogy számot fogok tudni adni magamnak arról a pillanatról, amikor elérkezik megöregedés ideje. — Ugy érzem, hogy semmiféle eszközzel nem fogok megpróbálkozni, hogy az öregedést megállítsam. Szeretnék méltósággal megöregedni, kellő elismeréssel az új generáció iránt, amelyet — úgy hiszem — meg fogok tudni érteni.

— A herceg csodálatos ember. Ő egy megértő és bátor.

— Bátorsága a szenvedéssel szemben is nagy lelki támogatásomra volt.

Usonna után a hercegnő meghívott, hogy járjam be vele az üzleteket. Boldog voltam társasága elragadó, a vele való beszélgetés spontán és természetes.

A hercegnő antik butorokat keres a Suchet-boulevardi lakása részére.

— Nem szeretem az ugyanabból a korból való összes butordarabokat. „Össze akarom gyűjteni” — innen is, onnan is a szép és nekem tetsző butordarabokat. Most először butorozunk be egy házat teljesen. Én kiválasztom a butort és hazaküldetem és csak amikor már a szobában el vannak rendezve, akkor határozzuk meg a herceggel, hogy harmoniában van-e a többi butordarabbal.

Miután úgy a cap d'antibesi mint a párisi házat csak rövid időre — két-három évre bérelték ki, megkérdeztem a hercegnőt, nem kár-e a munkáért és fáradságért egy olyan lakásra, amiből nemsokára elköltöznék.

— Nem — mondja a hercegnő, olyan házakat választottunk, amelyeknek nincs szükségük építészeti módosításra.

Letartóztatás a francia oceánjáró katasztrófája ügyében

Páris, ápr. 26. Párisi jelentés szerint letartóztatták Frank Cezár tűzoltót, aki a „Páris” nevű oceánjáró hajón teljesített szolgálatot, mint tűzoltó. Mint ismeretes, a „Páris” nevű hajót felgyújtották és az óriás-

40

szelvény

amely összegyűjtve feljogosít 1 39 március — április hónap tartandó husv ti ajándékkakciónk. való részvételre.

Csak a függönyöket és a belső dekorációt hagyjuk ott, a butort magunkkal visszük. A herceg nagy segítségemre van a butorok helyének kijelölésében: kiváló távolságérzéke van. A hercegnő néha alkuszik vásárlás közben. A legnagyobb gonddal válogatja ki a tárgyakat.

Bevásárlás után hazakísértem a hercegnőt. Házuk nem nagy és közvetlen szomszédságában egy sorozási iroda van.

— A szomszédok beadványt intéztek a városhoz, hogy az irodát telepítsék másfelé. Mi nem irtuk alá. Bennünket nem zavar. Az uccai láma sem. — Gyönyörű kilátásunk van „Bois”-ra.

A kapu nincs bezárva. A hallban tökéletes rend.

— Én magam rendeztem el virágaimat.

— Nincs maitre d'hotelem. Ugy érzem, hogy nem vagyok saját házámban, ha egy idegen személy vezetné. Nem hinném el, hogy vendégeim nálam étkeznek, ha nem én állítanám össze a szakácsnál a menüt.

Kis asztalkán rengeteg újság. Főként angol, de sok francia és amerikai lap is.

— Minden újságot elolvasok az angolokat külön figyelemmel.

Az újságok elolvasása után a herceg és a hercegnő napi levelezéseiket végzik el. Mindkettőjüknek nagy postájuk van. Amíg a herceg titkárával beszél meg a napi teendőket, a hercegnő napi rendeleteit a személyzetnek adja ki.

A herceg önéletrajzát írja

A herceg néha ebéddő alatt Saint Cloudban golfozik. Ideje nagyrészt barátaival való találkozásnak szenteli, a nap hátralevő részében pedig élettörténetét írja.

Amerika kezében az arany A BÉKE FEGYVERE!

A világ aranykészletének fele az Egyesült Államokban van

Az utóbbi hetek során egymás után érkeztek jelentések, amelyek arról számoltak be, hogy jelentősebb mennyiségű aranszállítmányok érkeztek az Egyesült Államokba. Ezeknek az aranszállítmányoknak származási helye a legkülönbözőbb, de a legnagyobb szállítók mégis Anglia, Franciaország és Hollandia voltak. Az értékes fémet Newyorkban hajózzák ki és a tengerentuli

metropolisban az utóbbi időkben egyre gyakrabban látni hatalmas páncélaútokat, amelyeket fegyveres őrök vesznek körül és amelyek fittyet hányva minden közlekedési szabályzatnak, hatalmas sebességgel száguldoznak át a városban.

Ezek a páncélaútok mind Európából érkezett aranyat szállítanak. Az arany ládába van csomagolva, egy láda-

ban négy aranytömb, összesen hetven kilogramm súlyú. Ha a szállított arany magáncég tulajdona, úgy a Federal Reserve Bank trezorjába kerül, ha pedig valamely állam tulajdona, úgy a Fort Knoxban helyezik el, Kentucky államban, ahol olyan kazamátákat építettek, amelyek falán nagyobb biztonságot nyújtanak a Fort Knox aranyának, mint a Maginot vonal Franciaországnak.

pok, sőt évek óta, hogy Braziliát a saját érdekszférájába vonja.

Ez a két tény megvilágítja a washingtoni pénzügyminisztérium szándékait. Az Egyesült Államok a rendelkezésére álló hatalmas nemesfém-tökéket arra használják fel, hogy megfélemlítsék és normális mederbe tereljék a nemzetközi közgazdasági életet. De akkor, amikor az arany-áramlás irányát meg szabja, nem téveszti szem elől azoknak az országoknak politikai szempontjait sem, amelyek belé helyezték bizalmukat és amelyeket ő támogatni kíván.

És így, Amerika kezében, az arany a béke arzenáljának egyik hatalmas fegyvere lett.

Aranyhajók a newyorki kikötőben

A világ összes arany mennyiségét huszonhat milliárd dollár értékre becsülik. Ebből a mennyiségből jelenleg Amerikában van több mint tizenhét milliárd, a világ arany mennyiségének fele.

A történelem folyamán még sohasem fordult elő, hogy egyetlen államnak ilyen hatalmas nemesfém fedezete legyen — s a jelek szerint az aranyvándorlás Amerika felé még mindig tart. Mert nemcsak magánemberek és cégek igyekeznek vagyonukat az európai bizonytalanság elől, hanem az államok is. Egyetlen hét alatt, március 24 és 31 között, nem kevesebb, mint 79 millió 391 ezer dollár értékű arany futott be a newyorki kikötőbe.

Az amerikai kincstár bulletinje szerint a legnagyobb aranyleraktározó Anglia, mely 1938. év végén 1.186 millió dollár arannyal bír a Fort Knoxban. Utána következik Franciaország 338 és fél millióval, majd Hollandia 324 millióval, persze mind dollárértékben.

Mire használják fel a hatalmas tökéket?

De mire lehet felhasználni ilyen nagymennyiségű aranyat? Mert hiszen haszontalanul hevertetni ilyen értéket, ellenkezik a mai közgazdasági rendszer alapelveivel. Éppen ezért az amerikai kormány elhatározta, hogy a rendelkezésére álló aranyat olyan gazdasági célokra használja fel, amellyel egyúttal politikai érdekeket is szolgál. Múlt év decemberében huszonötmillió dolláros kölcsönt juttatott Kínának és egy ilyen gesztus bizony túlhaladja a megszokott tisztán pénzügyi operációk kereteit. Most pedig, alig néhány

napja, Braziliával írtak alá egy szerződést, amelynek értelmében az USA Braziliának 50 millió dolláros kölcsönt és 19 millió dolláros áruhitelt nyújt.

Már pedig ez korántsem tekintendő pusztán gazdasági ügyletnek akkor, amikor közudomásu, hogy Németország mily súlyos áldozatokat hoz hónap-

Örökbe fogadták-e vagy nem?

Kétszázmillió örökségét követeli egy orosz hercegnő, de nevelőanyja tagadja örökbefogadását

Párisból jelentik: Érdekes örökségi ügy bonyodalmairól ad hírt a francia sajtó. Az örökségi ügy szereplői — mint azt Paris Soir is megírja — egy francia származású svájci arisztokrata, Loriol gróf, aki évek óta egész Európában kutatásokat folytatott felesége származásának megállapítására. Az örökségi bonyodalom ugyanis a gróf feleségének származása körül keletkezett. A grófnő orosz származású és a forradalom kitörésekor, mint az egyik legelőkelőbb orosz hercegi család tagja menekült külföldre. Az orosz hercegnő azonban nem született hercegnő volt, hanem romantikus körülmények között került a főúri családhoz és éppen ezeket a körülményeket kell most tisztáznia hogy örökségét megkap hassa.

Allítása szerint 1912-ben fogadta örökbe a hercegi család. Az alig néhány hetes csecsemőt az uccán találták Moszkvában és egy gyermektelen hercegi pár fogadta magához. A kisleányt adoptálták és hercegi ranghoz méltó nevelésben részesítették. A forradalom kitörésekor a herceget meggyilkolták, a hercegné és a kisleány azonban elmenekülhettek az országból. A hercegnő ki tudta menteni emigrációba férje óriási vagyonának tetemes részét és most ezért a vagyonért folyik a harc: anya és örökbe fogadott leánya között.

A hercegnő és fogadott leánya Párisban telepedett le és itt arisztokrata körökkel tar-

tották fenn az érintkezést. A kisleány Párisban szép hajadonná serdült és férjhez ment a francia származású svájci arisztokratahoz, Loriol grófhoz. Házassága alkalmával nevelőanyjától kérte nevelőapja örökségének felét.

A grófnő nevelőanyja azonban az emigrációban férjhez ment és tekintélyes vagyonából élt. A volt orosz hercegnő kereken megtagadta örökbefogadott leánya kérésének teljesítését és annak örökrészét nem adták ki azzal az indoklással, hogy sem ő, sem férje nem fogadták örökbe az uccán talált kisleányt, hanem csak felnevelték őt minden vagyoni kötelezettség vállalása nélkül. A hercegnő hivatkozott arra, hogy nevelt leánya semmiféle okmánnyal nem tudja igazolni, az örökbefogadás tényét.

Loriol gróf és felesége ezzel szemben arra hivatkoztak, hogy 1918-ban az orosz forradalom kitörésekor az orosz nemesség családi adatait tartalmazó levéltárakat a forradalmárok elpusztították az örökbefogadás tényét igazoló hivatalos dokumentumokat tehát teljes lehetetlenség felmutatni.

Miután azonban a hercegnő ragaszkodott az örökbefogadásról szóló hivatalos irat felmutatásához és az örökségi ügy emiatt nem juthatott dűlőre, Loriol gróf megpróbálta a lehetetlent és nekilátott a hivatalos örökbefogadási dokumentum felkutatásához. A gróf éveken át folytatta a kutatáso-

kat Európa valamennyi levéltárában és végül fáradozása eredményre vezetett: Prágában sikerült három hivatalos dokumentumot találni, amelyek egyike felesége örökbefogadásának tényét tartalmazza.

A volt orosz hercegnő ezt a hivatalos írást — amely az okmány eredetijének másolata volt —, hamisnak minősítette.

Az örökségi per a berni törvényszék előtt folyik. A legfelsőbb törvényszék most két szakértőt bízott meg az örökbefogadásról szóló okmány hitelességének megállapítására. Az egyik szakértő a lyoni rendőri laboratórium igazgatója, egy másik egy svájci szakértő, akiknek meg kell állapítaniuk, hogy a bizonyítékok produkált okmány valóban a grófnő 1912-ben Moszkvában történt örökbefogadására vonatkozik-e. E szakértői véleményről függ a többszázmillió orosz hercegi örökség sorsa.

24 óra alatt

**KÖTÜNK
KÖNYVEI**

**Pásztor Ede cég
könyvkötészetében**

VÉGIG A DANZIGI KORRIDORON

Nyugalom, csend: sehol egy katonát nem lehet látni az utakon pedig 600 ezer ember áll fegyverben

Az egyik párisi lap munkatársa, Henri Danjou utazást tett a mostanában sokat emlegetett „danzigi korridor”-ban. Az érdekes riportot kivonatossan itt közöljük:

Tchev, ez a rendkívüli város 35 kilométerre Danzigtól, ahol elhagyod Lengyelországot, hogy a szabad-város területére lépj — anélkül, hogy elhagyná az ember a lengyel ellenőrzés alatt álló zónát. Hol találhatnánk meg a lengyelekkel szembe fordított német igények forrását, inkább, mint itt.

Egy vonat visz Német Pomerániából Keletporoszországba. Mint a két évtized előtti hírhedt leómozott vonatokban — a vonatokról való fel és leszállás tilos.

— Semmi sem fog történni a „korridor”-ban mostanában — biztosít egy danzigi kereskedő. „A népeket vihar kerítette hatalmába, de a vihar itt megnyugszik.”

Utazás a korridoron át

Két napon keresztül utaztam át a „korridor”-on, hosszabban-széltebben, Német Pomerániától Keletporoszországig. Ezen a nagy területen egy millió lengyel lakik és a Visztula, amely a Balti tengerbe ömlik — az egyetlen közlekedési útja Lengyelországnak a tengerrel.

A falvak némán állanak a folyó partján. Hatalmas erdők szegélyezik.

Megálltam hosszabb időre 3—4 határállomásonál.

Ki nem nézné elcsúszott szívet ezt a vidéket, ahonnan ki-pattanhat a szikra, ami lángba boríthatja az egész világot.

Kétségtelenül ideirányították annak a 600.000 főnyi hadseregnek nagyrészt, amit akkor mozgósítottak, amikor Varsóban megismerték Németország szándékait Danziggal szemben. Kerestük a nyomát: de a mozgás láthatatlan. Az egyedüli katonák, akiket láttam gyakorlatozni német területen — Marienburg felé, vagy Danzig területén — a nemzeti szocialista rendőrséghez tartoznak, amely parádé lépésekben masírozik. A lengyel részen csak csendes kaszárnnyakat láttam, mintha teljes béke honolna rajon.

Egyetlen lengyel katonát sincs a országuton vagy a határokon. Nem építenek erődítéseket és nem ásnak lövészárkokat. Nem láttam — mint szeptemberben Csehszlovákiában — tankokat az ország-

uton, drótkadályokat és elbarrikádozott utakat.

Megnyugtató impresszió? Nem, meri tudom, hogy Lengyelország mindent megtett területének védelmére.

Gdyma lakosai tudják, hogy az első bombatámadás őket éri, mégsem hagyta el senki a kikötőt.

Minden provokációt kerülnek azonban. A katonákat gyakorlat hozták be a városokból és falvakból. A hadsereg el van

rejtve. Az egyetlen csapat, amit láttam, 60 kilométerre volt Német Pomerániától, egy ezred volt, amely Gdyma kikötőjén haladt át, hogy a kantonból elhozza a vasárnapi ebédet.

Mindezek ellenére a lengyel nép nem veszi semmibe a szomszédok követeléseit. Az új és csodálatos Gdyma kikötő lakosai, — az egyetlen lengyel kikötő, amelynek évi forgalma meghaladja Danzi-

gét — jól tudják, hogy háboru esetén a Balti tengeri német haderő első támadása őket fogja érni és városuk — rengeteg főke és egységes akarat gyümölcse — nem lenne egyéb romhalmazzal. És még is Gdymát egyetlen ember sem hagyta el. Az idegesség nem olyan nagy, mint másutt. Így gondolkoznak „A németek nem fognak megtámadni, mert tudják, hogy védekezünk”.

A JÓ NÉMET PARANCSAI

Néhol mégis találtam ellenségeskedés nyomaira.

Tízévről élnek németek ezen a területen. Mindannyian a „Jung Deutsche Partei” tagjai. Ezek terjesztik a „jó német parancsait”. Ez a lengyelországi német kisebbség minden tagjára azt a kötelességet rója, hogy csak néme-

tekkel tartsanak fenn társadalmi kapcsolatokat és a félénkeknél erősítsék meg a „germanizmus” eszméjét.

Felszólítják a németeket: támogatassák gazdaságilag a németeket, ne alkalmazzanak csak németeket, harcoljanak a legélesebben a zsidók ellen, szolgálják a „Nagy német bi-

rodalom” propagandáját, pénzüket csak német bankoknál és szövetkezeteknél helyezték el, legyenek készen bármikor arra, hogy feláldozzák magukat a német ügyért, lépjenek be a német harci szervezetekbe, stb.

A korridor kérdése nem vetődhet fel

A lengyelek szerint a korridor kérdése nem vetődik és nem vetődhet fel mindaddig, amíg országuk élni akar.

A lengyelek nem felejtették el a történelem leckéjét és

nem engedik meg szuverenitásuk megcsorbítását a korridorban.

A történelem azt tanúsítja, hogy a sziléziai háborúban Nagy Frigyes minden európai

udvarhoz memorandumot küldött, nem azért, hogy a szász semlegesség megszegéséért mentegesse magát — hanem azért, hogy leszögezze a maga átvonulási jogát.

Közzétették az angol királyi pár amerikai utazásának hivatalos programját

Junius 7-én indul el a királyi pár Newyorkba

London, ápr. 26. Az elterjedt hírekkel szemben kitünték VI. György király amerikai látogatásának az időpontját. Az uralkodó utazása június 7. és 11. között megy végbe.

Az angol uralkodó Kanadából június 7-én érkezik meg az Egyesült Államokba, az ut elhalad a Niagara-zuhatag mellett. A királyi vonat június 8-án reggel fut be Washingtonba. Délután lesz a Fehér Házban, este pedig „garden party” az angol követségben.

A második nap az angol király és Roosevelt elnök Mount Vernonba, Washington György hajdanai székhelyére utaznak ki. György király koszorút helyez el Washington sírján. — Este az angol követség vacsoráján vesznek részt, majd elhagyják Washingtont és New Yorkba utaznak, ahol 10-én meglátogatják a világtárlást

és Roosevelt elnök Hyde park-beli magánlakását. A Hyde parkból az uralkodópár visszatér Kanadába.

A királyi vonatot az Egyesült Államok bocsájtják az angol uralkodópár rendelkezésére. A vonatot külön erre a célra állították össze és valóságos technikai csoda.

A vonatot ezüst és kék színű aerodinamikus mozdony hajtja. A kocsikat nagy luksussal burkolozták be. Hálókocsik, ebédlők, szalon, fürdő és öltöző szobák vannak a vonaton.

A vagonokat külső reflektor rendszerével látták el, amely éjszaka ünnepi fénybe vonja a vonatot és lehetővé teszi, hogy az uralkodópár fogadására megjelenő tömegek mindig tisztán láthassák a királyi párt.

Staniel-papír, fehér és színes, nagy választékban, továbbá selyem papírok minden színben kaphatók Pásztor Ede cégnél, Piața Mihai Viteazul 4.

Papír és írószerek

nagy választékban

Pásztor Ede papírkereskedésben

Piața Mihai Viteazul 4. szám.

Félholtra vertek egy kereskedőt felesé- gét pedig elrabolták

Szentai cigányok vakmerő rablótámadása

Szarakanizsa, ápr. 26. Vakmerő rablótámadás történt pénteken délután a Kanizsa-szentai országúton. Egy 14 tagú cigánycsoport megtámadta Jovánovics Borivój lókereskedőt és feleségét, mindkettőjüket félholtra verték és megkíés hosszú ideig kínozták a két nozták, azután az asszonyt a kocsival együtt elrabolták.

Jovánovics Borivój kocsiját a ndrlyáni állomás közelében támadták meg ac igányok. Botokkal és löcsökkel ütni-verti kezdték őket, amíg azok elájultak. Ezután összekötözték őket tehetetlen embert. Amikor meglegelelték a szörnyű kin-

zást, Jovánovicsné felülteték a kocsi és elhajtottak, az országúton hagyva a vérében ájul tan, fekvő lókereskedőt.

Jovánovicsot késő este talál-
ták meg a járőrelők és a köz-
zelben levő ndrlyáni állomás-
ra vitték. Innen Szarakaniz-
sára vitték, ahol dr. Koch vá-
rosi orvos részcsitette első se-
gélyben. Jovánovics pontos sze-
mélyleírást adott támadóiról és
a rendőrség már meg is állapi-
totta a rablók kilétét. A táma-
dás vezetői Dimovics Milán és
Dimovics Péter szentai cigá-
nyok voltak. A nyomozás to-
vább folyik kérekerítésükre

Holnap, április 28-án pénteken nyílik meg a Buda- pesti Nemzetközi Vásár

Hatalmas automobil-kiállítás is várja a látogatókat

Budapestről jelenti tudósi-
tónk: Országos ünnepek ke-
retében, a gazdasági és társa-
dalmi élet vezető egyéniségei-
nek, valamint a diplomáciai
kar tagjainak, bel- és külföldi
küldöttségeknek jelenlétében,
ünnepélyes keretek között nyi-
lik meg az idei Budapesti Nem-
zetközi Vásár pénteken, ápri-
lis 28-án délelőtt. A magyar fő
város hangos már az idegen
szóól, tarka már a népvisele-
tek ünneplőjében pompázó vi-
dékies seregétől, minden vonat
zsufolódik megtelve érkezik,
de Budapest felkészülve várja
a vendégeket, hiszen tudja,
hogy ilyenkor óriási tömegeket
kell — de tud is — elhelyezni.

A Vásár egyik nagy szenzá-
ciója, hogy hatalmas méretű
korszerű automobilkiállítással
lepi meg látogatóit. A csöpp-
nyi és alig valami benzinfo-
gyasztó, mégis gyors rohanásu
kis személyautóktól, a minden
modern kényelemmel ellátott,
zaj- és zökkenésmentesen mű-
ködő luxus-középkocsikig, —
minden elképzelhető új és mo-
dern autót odaállítottak a már
kás automobilgyárak a Nem-
zetközi Vásárnak erre a célra
szolgáló óriási területére. —
Olasz, francia, angol, német,
amerikai — mind az ismert
világhírű automobilgyárak leg-
újabb modelljei itt pompáznak
már, kelletve és kínálva magu-
kat és versenyezve egymással
izlésben, kivitelben olcsóság-
ban. Azt mondják a hozzáér-
tők, hogy ennél teljesebb és
tökéletesebb autókiállítást sem
miképpen sem lehetne rendez-
ni. Egészen bizonyos, hogy a

Nemzetközi Vásár ezen a ré-
ven is páratlan forgalmat bo-
nyolít majd le.

Az utazási és vízumkedvez-
ményeket biztosító Vásáriga-
zolványokat természetesen az
utolsó napig árusítják az or-
szág minden utazási és menet-
jegyirodájában. Ezekkel a Vá-
sárigazolványokkal május 8.
napjának déli 12 órájáig lehet
Budapestre megérkezni, de az
utazási és vízumkedvezmények
május 18. napjának éjfélig
érvényesek, úgy, hogy az utas-
nak legkésőbb május 18-ának
24. órájáig kell a kilindulási ál-
lomásra visszaérkeznie.

Borzalmas szerencsétlenség a Dunán

Összeütközött két bárka, heten a vizbefulltak

Bukarest, ápr. 26. Tegnap
két csónakszerencsétlenség tör-
tént Ismafi közelében a Dunán
Egy bárka, amelyben tizen-
négy ittas személy ült, felfor-
dult a folyó közepén és utasai
közül hét a vízbe veszett. —
Mint a megmenekültek tanu-
vallomása bizonyítja, a szeren-
csétlenség oka az volt, hogy a
csónakokban ülők veszekedni
kezdtek és ittas fővel érveiket
fizikai argumentumokkal tá-
masztották alá. A bárka a ve-
rekedés következtében borult
fel és mindazok, akik nem tud-
tak uszni, odavesztek.

Majdnem hasonló körülmé-
nyek között veszett a Dunába
egy másik bárkának négy uta-
sa is, közülük kettő gyermek.
A Dunai áldozatainak halt-

testét még nem sikerült ki-
halászni, sőt nevüket sem tud-

ták eddig pontosan megállapi-
tani.

Bűnügyi zárlatot rendeltek el Temesvár volt vezetőinek vagyonára

Temesvár, ápr. 26. Emléke-
zetes még, hogy Temesvár vá-
ros főmérnöke, Suciu Adrian
és a mérnöki hivatal vezető
tisztségviselői ellen bűnvádi eljá-
rás indult meg, bizonyos vissza-
élések miatt. Mint most Te-

mesvárról jelentik a nem min-
dennapi úgy új fordulat elé ér-
kezett, amennyiben Suciu és
három főtisztviselőjének va-
gyonára 17 millió lei értékber
bűnügyi zárlatot rendeltek el.

Allami ellenőrzés alá kerül az angol rádió

London, ápr. 26. A Daily
Mail feltűnő beállításban közli,
hogy az angol rádióállomáso-
kat rövidesen a kormány el-
lenőrzése alá helyezik. Junius
17-től kezdve valamennyi ma-

gol leadóállomás a kormány
ellenőrzése alá kerül. Az irá-
nyítás során az angol rádiót
politikai propagandára is fel-
használják.

Oldal lakása nincs gondja, ha Budapestben meg akarja látogatni a
METROPOLE-t
Péste, VII., Rákóczi-út 58.
Remek konyhával, válogatott fajtákkal, hangulatos cigányzenével várja
kedves vendégeit a volt miskolci
E hirdetés felmutatója a szabadrádból 10 százalékos engedményt kap!

Kényelmes, meleg, folyóvi-
zes, telefonos szobák S.P.-től

BÖCZÖGÜ

VILLÁMREPORT

„Az esküvődön én is ott leszek”

Manapság amilyen gyakori
az elhalasztott, olyan fehér
hollo a megtartott esküvő. De
ez is akad. Persze ilyenkor —
mint minden ritka látványos-
ságnál — hatalmas a bémész
tömeg.

Hát ott vagyok egy ilyen
megtartottánál. Semmi rosszat
nem teszek, csak megbujok az
emberek között. Pontosabban
két néni háta és egy néni ez-
zel teljesen egyenlő fedezéket
nyújtó melle között. Rosszat
pedig nem teszek, mert...

Azt mondja az előttem álló:

— Egészen csinos a menyész-
szony ruhája, ugye drágám?

— Igen, persze... — feleli
szórakozottan a másik.

— Remekül elfedi a kicsit
görbe lábát...

— De igazán, — mondja
most már sokkal élénkebben.

— Mit szólna a fátyalhoz,
gyönyörű mi? A hugom csi-
nálta neki. Még nem is fizet-
te ki.

— Éppen, mint a hozo-

mányt, — szól közbe a háta-
mögött álló. És a három ismer-
etlen asszony hirtelen jóba-
ráttá lesz.

— Minek is adnának hozo-
mányt egy ilyen nyeszletnek.
En a kutyámat sem adnám
hozzá.

— Nana, manapság nem le-
het olyan válogatós egy lány,
aki se nem szép, se nem gaz-
dag, se nem fiatal...

— Mégis Svájcba mennek
nászútra.

— Tudom, már levélben fel-
is adták a anizokát, hogy ide
jére itt legyenek. Csak azt
nem tudom, mi lesz, ha hat
hónapra megszületik a gy-
rek?

— Már csak öt hónap van.

— Vigyázat jönnek... Jaj drá-
gám, őszintén gratulálok, hogy
milyen gyönyörű ebben a ru-
hában. Ha férfit volnék, már
most elcsábítanám a férjétől.
Nem is lenne szabad ilyen fia-
tal kislánynak már férjhez
mennie... (r. gy.)

Göbbels kiáltványa Hitler pénteki beszédéről

A német birodalmi gyűlés,
amint ismeretes, pénteken
ülést tart és Hitler kancellár
pénteken délelben 12 órakor
mondja el válaszbeszédét Roo-
sevelt amerikai elnök táviratá-
ra. Göbbels német propaganda
miniszter a birodalmi gyűléssel

kapcsolatban a következő kiált-
ványt bocsátotta ki:

— A Vezér április 28-án dél-
ben 12 órakor válaszol Roose-
veltnek Nagynémetország bi-
rodalmi gyűlése képviselői előtt
s szavait a német néphez és a
világhoz intézi.

Május 3-án kezdődnek a tavaszi újraoltások

A város főorvosi hivatala közli:

Az egészségügyi törvénnyel kapcsolatban közhírré tesszük, hogy a tavaszi oltások és újraoltások május 3-án kezdődnek

Az I. kerületben az oltások és újraoltások a toloncházban május 3 és 6 között, minden nap 9 és 11 óra között. Ehhez a kerülethez tartoznak a Ferdinand király körút, a Bratianu utca 24-től, Duca utca, a Ciorogariu utca 58 számtól, a Temető utca páros száma egészen a szőlőhegyig és az olasz városrész körösparti része. Oltóorvos: dr. Hufia Teodor.

II. kerület. Oltási helyiség a Xenopol utcai óvoda, mindennap 11—13 óra között, május 3-tól 6-ig. Ide tartozik Olasz keleti része a Ferdinand körüttől, a Pasteur utca keleti része és a szőlőhegy. Oltóorvos: dr. Mihaili Gheorghe.

III. kerület. A Gerliczi palotában levő orvosi rendelő, május 3 és 6 között, minden nap 9 és 12 között. Idetartozik a szőlőhegyi út, Pasteur utca páros oldal, közpórház, Duca, Bratianu utca 25 számig Gen. Holban 40 és Temető utca páros, szőlőhegy és a város északi része. Oltóorvos: dr. Crisan Alexandru.

IV. kerületben oltóhelyiség a Decebal utcai óvoda. Május 3 és 6 között, délelőtt 9 és 11 óra között. Idetartoznak a Piata Unirii, General Mosoiu és Calea Dorobantilor, Ősi felé eső városrész. Oltóorvos: dr. Popovici Valer.

V. kerület: a Grivitei utcai óvoda, ide tartozik egész Csillagváros. Oltóorvos: dr. Ciupa Lazar.

VI. kerület: a velencei rendőrségi helyiség. Idetartozik a velencei városrész. Oltóorvos: dr. Domocos Alexandru.

Oltásra és újraoltásra van kötelezve minden gyermek 12 éves korig. Az oltás elmulasztásáért a szülők, gyámok és iskolai vezetők felelősek és pénzbüntetésben részesülnek.

Dr. Filip Aurel tisztifőorvos.

Hirdetmény

Ezúton hozzuk a közönség tudomására, hogy április 28-án d. u. 6—7 óra között a városháza dísztermében Năstăsescu Gheorghe kapitány, a katonai tűzoltóság parancsnoka előadást tart „Tűzoltószolgálat, a tüzek oltása légi támadások esetén” címmel.

Kérjük a közönséget, iskolákat, vállalatokat, magán- és közhivatalok tisztviselőit, hogy minél nagyobb számban jelenjenek meg az előadáson. A belépés díjtalan. Primar: A. Chirila. Seful biroului MONT: Fildan.

Töltőtoll javítást szakszerűen, gyorsan és olcsón végez a Pásztor Edé cég.

Ujabb részletek a város pénzügyi szabályrendeletéről

MEGADÓZTATJA A VÁROS A TEMETÉSEKET

— az esküvői taxát azonban nem hagyta jóvá a helytartóság

(Nagyvárad). Mai számunkban folytatjuk a felettes hatóságok által jóváhagyott új városi szabályrendelet ismertetését.

Mint már közöltük, a lakbérérték bevallás illetve megállapítás öt évre szól. Ez a kivétel a pénzügyi szabályrendelet 5-ik szakasza alapján

az öt év alatt minden év április elsején módosítható, de csak a következő esetekben: ha az adózás alá eső tárgy megszűnt, ha a törvényben megállapított adózási feltételek megszűntek, vagy ha a lakbérérték még nem volt megállapítva.

A fenti esetekben az adózó köteles kérvényt benyújtani — az összes bizonyítékaival együtt.

Ha az adózás alá eső tárgy megváltoztatta helyzetét, a pénzügyi közegek helyszíni szemlén gyűjtik össze a szükséges adatokat.

A lakbérérték megállapítása érdekében a taxakivétel bizottságok helyszíni szemlét tartanak,

de a helyszíni szemle idejét előzetesen közölni tartoznak a lapokban. A lakbérérték megállapítása céljából a bizottság birtokában lesz az adózó bevallása és mellékelt okmányai a pénzügyi közegek megállapításai és minden más bizonyíték, amit az adózótól kérni fognak. A bizottságok a lakbérérték megállapításánál tekintetbe vehetik a pénzügyigazgatóság értékelését, a hasonló szomszéd helyiségek bérét, vagy a lakbér szerződéseket. A felelősség és semmisségi panasz módjait a közigazgatási törvény írja elő.

A lakbérérték taxán kívül minden más taxát évenként állapítanak meg.

A városi adók.

A lakbérérték után fizetendő városi taxa a következő: (Kereskedelmi és iparvállalatok:)

a) Kabarek és varieték 30 százalék.

b) butorozott szobák, akár a háztulajdonos, akár a főbérlet adja bérbe 10 százalék.

c) kávéházak, korcsmák, bárók, bodegák, sörözők, lepényáruda 10 százalék.

d) klubok és körök, ahol szerencsejátékokat üznek (?) 30 százalék.

e) tejárudák és vegetáriánus éttermek 10 százalék.

f) szállodák, vendéglők, cuk-

rászdák, kereskedések 10 százalék

Üres telkek,

(házhelyek) után a megállapított lakbérérték szerint 10 százalék a városi taxa. A szabályrendelet 40. szakaszában feltüntetett III. körzetben levő ház helyek mentesek a taxa alól.

Az egyszerű lakbérletek, (a bérlőkről általában) kivett taxák kulcsát tegnap már közöltük (2-3-5 százalék) egy szobás lakás adómentes. (3. szakasz.

A temetési vállalkozók a következő taxákat fizetik: (a vállalkozók ezeket a taxákat nem követelhetik a magánosoktól.)

Luxustemetés 3000 lei.

Első oszt. temetés 1000 lei.

Másod oszt. temetés 500 lei

Harmad oszt. temetés 50 lei

Luxustemetés, mikor a gyász kocsit hat ló huzza és külön kosi van a koszorúk számára.

I. oszt. temetés a négylovas gyászkocsi és kosi a koszorúknak. II. osztályu a két-

lovas gyászkocsi és külön kosi a koszorúknak. III. oszt. temetés a kétlovas kosi. Az autó-gyászkocsival történő temetésnek másodosztályu temetésnek számítanak.

A temetés tehát meglehetősen drága. A város azonban fel akarta emelni az esküvői taxákat is. A szabályrendeletbe ugyanis felvett a város egy szakaszt, amelynek értelmében az anyakönyvi hivatalban kedden és pénteken tartják meg az esketéseket, de ha valaki más napon akarta volna felvenni a házasság rózsalmacait, 250, ha pedig éppen vasárnap, vagy ünnepnapon, 500 lei külön taxát fizetett volna. Ezt a szakaszt a kormányzó-ság teljes egészében törölte. — Ugyancsak törölték azt a szakaszt is, amely szerint a városi tisztviselők városi taxa- és adómentesek. A városi tisztviselők

éppugy kötelesek megfizetni a taxákat, mint a többi városi polgár,

még az 50 százalékos kedvezményt sem kaphatják meg.

— Milyen uccákat kell messzel fertőtleníteni? Chirila Augustin polgármester közölte munkatársunkkal, hogy sokan félreértették a rendőrség köztisztasági rendeletét. A rendelet szerint ugyanis a járdákról el kell távolítani a füvet és azok a helyeken, ahol nincs kikövezett lefolyó, a folyókat messzel kell fertőtleníteni. Ez a rendelkezés tehát kizárólag a külvárosi uccákra vonatkozik, ahol nincs csatornázás. Belvárosi, aszfaltozott uccákon nem kell messzel behinteni a járdát

— Május 1-én szigorított munkaszünet. A rendőrség köz igazgatási ügyosztálya a május 1-i munkaszünettel kapcsolatosan ma reggel a következő hivatalos jelentést adta ki: Hétfőn, május elsején, szigorított munkaszünet van. Az összes erre vonatkozó rendelkezések betartandók és a kihágások elkövetői ellen eljárás indul. Tekintettel arra, hogy május 1-e az idén hétfőre esik, a szigorított munkaszünet következőben a hetipiác is elmarad.

— A fodrászcéh közli tagjaival, hogy május elsején a törvényes rendelkezés értelmében az üzletek egész nap zárva tartandók. A vezetőség.

— Szombaton este 8 órakor kell zárni a borbélyműhelyeket. A rendőrség a vasárnapi munkaszüneti törvényre való hivatkozással elrendeli, hogy azok a borbélyüzletek, amelyek vasárnap délig nyitva tartanak szombat este 8 órakor — és nem mint eddig 11 órakor — zárjanak be. A visszaélőket szigorúan megbüntetik.

SZÜLETÉSEK:

Bochis Aureia, Nagy Gyula, Ritter Ervin, Jéger Rítké; Stan Zsófia, Chiş Sándor, Madi Géza; Kiss József, Kiss Gyula, Laduczki Éva, Tibula Florian, Marta Teodor.

HAZASSÁG:

Gavra Alexandru—Negulescu Alice, Rézműves Antal—Zelinger Sarolta, Völgyesi Lajos—Balog Julianna, Szűcs László—Bokros Mária, Reichenberg István—Wiesel Margit, Babenco Vladimir—Máté Mária, Korn József—Pollák Róza, Maróthy Elemér—Fazekas Irén, Vescan Ioan—Igaz Márta, Dinca Marin—Bergheş Emilia.

HALALOZÁSOK:

Perl Mayer 83 év, Gramm Gyuláné 76 év, Vlahovits Erzsébet 50 év, Takács István 26 év, Kohn Lajos 75 év, Varga Imréné 44 év, Fáber Kornél 11 nap, Elekes Sándor 37 év, öz. Árvai Árpádné 69 év, Komjáthy József 42 év, Klein Sámuel 76 év, Feldman Oszkár 3 hónap, Gut Julianna 16 év.

Rendezték az állampolgárság nélküli zombolyai munkások ügyét

Zsombolya, ápr. 26. Annak idején megírtuk, hogy Zsombolyán, a Bohn-féle téglagyárban, az új munkatörvény rendelkezései alapján százötven munkást elbocsátottak, mivel azok állampolgársága — noha arra kétségen kívül joguk van — nincsen rendben. A munkások érdekében Szász Pál dr. és Mikó Imre dr. a Magyar Népközség megbízásából közbenjártak a munkaügyi minisztériumban, ahol megígérték a munkások ügyének rendezését. A temesvári munkaügyi felügyelőség kapott is telefoni utasítást, azonban írásbeli ren-

delkezés nélkül ebbe az ügybe nem akart beavatkozni. A Magyar Népközség bánsági osztályának értesítésére ezek után Mikó Imre dr. újból eljárta a munkaügyi minisztériumban ahol megígérték, hogy a temesvári munkafelügyelőségnek írásban is megküldik a rendelkezést, amelynek alapján a zombolyai Bohn-féle téglagyár állampolgárság nélküli munkásai egyelőre a helyükön maradhatnak. Különbösen úgy a királyi helytartóság, mint pedig a munkaügyi felügyelőség a legteljesebb jóakarattal kezeli ezeket a munkásoknak

az ügyét. Zsombolyai értesítés szerint a téglagyárban jelenleg üzemcsökkentés van és ennek következtében a munkások csak felváltva dolgoznak egy-egy hetet.

— Orvosi hír. Dr. Berger Ernő bőrgyógyász, férfi és női nemibetegségek szakorvosa hazaérkezett és rendeléseit ismét megkezdte. Délelőtt 10—1 délután 3—7 óráig. Str. Dr. Aurel Lazar 8.

A nyári menetrend keretében

Négy új vonatot állítanak be Temesvár és Nagyvárad között

Temesvár, ápr. 26. A vasut nyári menetrendje a május 14-ről 15-re virradó éjjel lép életbe. Az új menetrend ujtása, hogy a Nagyvárad felé induló gyorsvonathoz Kolozsvárig és Csernovicig járó közvetlen kocsikat is csatolnak. Nagyvárad felé május 15-től kezdve a

gyorsvonat többé nem reggel, hanem délután 12 óra 13 perckor indul, az ellenvonat pedig 14 óra 19 perckor érkezik Temesvárra. Az új menetrend a gyorsvonaton felül még négy, közvetlen vonatot állít be Nagyvárad felé. Ezek éjjel 12 óra 21 perckor, reggel 8 óra 20

perckor, délután 14 óra 30 perckor és este 19 óra 49 perckor indulnak. Az ellenvonatok érkezése Temesvárra: reggel 7 óra 22 perc, délután 11 óra 56 perc, este 19 óra 26 perc és 22 óra 51 perc.

Cigányok államtitkára akar lenni Magyarországon egy szabómester

Országos cigánykongresszus lesz Nagykőrösön

Budapest, ápr. 25. A morérra ujabban nagyon rájár a rúd. A parlamentben népcsoporttá akarják nyilvánítani őket, a Tiszajobbparti Kamara indítvánnyal fordul a kormányhoz, hogy a muzsikás cigányokon kívül a cigánynemzettség férfi-tagjait, ha nem hasznosító tagjai az államnak, sterilizálják.

Nagykőrösön híre érkezik a cigányok nagy összefogásának. Az ottani cigányok elhatározták, hogy ők is hozzájárulnak az ország építéséhez néhány téglával, vagyis becsületes dolgozó tagjai akarnak lenni a magyar társadalomnak. Vezéruk is van, egy szentesi lakos, Szegedi Imre cigánybíró, aki polgári foglalkozást űz — férfi-szabómester. Hét gimnáziumot járt. Nem tisztafajú cigány, az anyja magyar asszony volt. Szegedi Imre elhatározta, hogy egyesíti a Magyarországon táborozó, az ő kimutatása szerint százötezer lelket számláló cigányságot.

A cigánybíró államtitkárságot kér a belügyminisztertől egy most felterjesztett memorandumában és azt is kéri, hogy a cigányság hivatott és tanult képviselői érvényesülhessenek. Hite, hogy a cigá-

nyokban igen sok tehetség van és idővel résztvevő lehetnek az ország vezetésében.

Szegedi országgyűlési képviselő kezdeményezte, hogy országos cigánykongresszust, amelyen megvitatnák a cigányság összes problémáit és újabb memorandumban fordulna a kongresszus a

kormányhoz, amelyben a cigányság „követeléseit” fektetnék le.

Lehetséges, hogy ez a kongresszus, amelyet Nagykőrösön hívnak össze, megvalósul. Az is lehet, hogy párezer cigány felszedi sátorfáját és bugyros-tul részt vesz a nagyszabású ér-

Nyomára jutott a rendőrség az aradi főorvos anyja és nővére gyilkosainak

Bucurestből jelentik: A Curen-tul című fővárosi lap dr. Schmidt ismert aradi sebész-főorvos édesanyjának, valamint nővérének tragikus meggyilkolása ügyében, megdöbbentő fordulatról számol be. Mint emlékeztet, márfel héttel ezelőtt a Brassó közepén fekvő Prezmár községben ismeretlen tettesek fejszecsapásokkal meggyilkolták özv. Schmidt Annát és Róza nevű leányát. A két urinő teljesen visszavonultan élt és a borzalmas büntényt csak véletlenül fedezték fel a fuvarosok, akik két nappal a véres tett elkövetése után, üzleti ügyben kívántak látogatni Schmidtnevel tárgyal-

ni. Az elvetemült tettesek, miután végeztek áldozataikkal, a lakást kifosztották.

A prezmári csendőrség a legnagyobb eréllyel fogott a nyomozás munkájába, mindazok azonban, akiket eleinte őrizetbe vettek, alibit igazoltak úgyhogy végül is szabadlábra kerültek. A már-már holtpontonra jutott vizsgálatba ekkor a brassói csendőrszárnyparancsnokság is bekapcsolódott. — Néhány nappal ezelőtt Predescu ezredes csendőrszárnyparancsnok, Paturescu Nicolae csendőrnagy társaságában ki szállt Prezmár községbe, ahol személyesen is több kihallgatást eszközölt. Közben a csend-

tekezetlen amellyel utnak akarják indítani a cigányok újzedevének történelmét.

Kíváncsian várjuk a Péte. és Pálra összehívott alkotmányozó kongresszus lefolyását, ha ugyan elérkezik s ő cigányságaik addigra végleg és visszavonhatatlanul össze nem vesznek azon, hogy ki is legyen az a bizonyos kisebbségi államtitká-

A SZÁMOK SZAVA

A közigazgatási reform elvei a számok mérlegében szólnak meg. 1936-ig a városi költségvetésekből előirányzott beruházási összegnek csak 15 százalékát használták fel a kitűzött célokra. Míg ma az a helyzet, hogy például csak egyen városban, Brassóban 80 millió lei értékű munkát végeztek. Kolozsváron, Váradon, Aradon, Temesváron és Szatmáron 300 millió leit fordítottak városfejlesztésre.

Nyolc hónap alatt a városok modernizálására többet költöttek Erdélyben, mint a politikai pártok harcainak idején 4 év alatt. Nemsokára elkészül Traian Pop államtitkár statisztikai kimutatása, amelyből még tisztábban ki lehet mutatni a fejlődés felfelé haladó vonalát.

A közgazdasági jelentésekből kitérünk, hogy a parasztság életfeltételei megjavultak. Elég csak a következő számokat említenünk: A mővidéken a nemzeti jövedelem középarányosa 1936-ig 1200 lei, az utóbbi hónapokban ez 3000 leire emelkedett. Régebben az erdélyi megyékben az egyik a másik rovására fejtett ki gazdasági tevékenységet és ennek káros hatása éreződött a mezőgazdasági életben. Ez a helyzet most eltűnt nemcsak a közigazgatási, hanem a közgazdasági életből is. 1939. év folyamára a beruházásokra fordítandó összeg eléri a 60 százalékot, vagyis ujabban 500 millió leit használnak fel Erdély fejlesztésére.

SPORT

Készül a román válogatott Nyolc válogatott helye biztos

A Szövetség a vasárnapi mérkőzések után megtette az előkészületeket a jugoszlávok ellen szereplő válogatott csapat összeállítására. A végleges összeállítás csak a Ripensia-Venus mérkőzés után történik meg, de a csapat nagyjában már kialakult. A válogató bizottság szerint nyolc hely már biztos, három hely betöltése még kétséges. Bizonytalan a bal bek posztja, ahol Bürger komoly ellenfelet kapott az FC Carpați Domjánjában, aki komoly válogatott jelölt. A bal-

half helyén Demetrovics és Lupas is jelöltek, míg a jobb szélre Bindea és Prassler pályáznak.

A Szövetség elképzelése szerint a csapat a következőképpen állhat fel:

Pavlovits, Sfera, Burger, (Domján) Vintila, Fieraru, Demetrovics, (Lupas), Bindea, (Prassler), Ploesteanu, Bodola, Reuter, Dobay.

A csapat a Kispest együttesével tréning mérkőzésre játszik.

Detroit rendezi az 1944-es olimpiászt

Newyork. — Az 1944. évi olimpiász után máris nagy érdeklődés mutatkozik. Ismeretes, hogy az Egyesült Államok is magának kérte az olimpiász

megrendezésének a jogát és az amerikai városok közül Detroit kérte az olimpia megrendezését. Detroit kérésének sok támogatója van.

Miért szökött meg Humis?

Humis a Venus görög játékos, aki a múlt hét folyamán hazaszökött Athénbe, most a görög lapokban nyilatkozott szökése okáról. Humis a következőket mondja:

— A Venusból az állandó figyelmeltetések miatt jöttem el, amiben a klub vezetősége folytonosan részesített. Azonkívül pedig azért is, mert az utóbbi időben bal szélső helyén szere-

peltettek és nekem erre a posztra semmi hajlamom sincsen.

— Ami a jövőmet illeti, ne féltsenek a Venusban. Tréneri tisztséget ajánlottak fel az „Olimpiattos”-nál 6000 drachma fizetéssel. Játékos nem leszek többé — fejezte be nyilatkozatát a szökevény centercsatár.

A hét legjobbjai

A bukaresti lapok összeállították a hét legjobbainak csapatát:

A csapat: Misu Constantinescu, Sfera, Dunareanu, Mosko, Pop Vasile, Lupas, Kovács

II; Ciolac; Bodola; Marcu; Dobay.

B csapat: Theimler, Duce, Domján, Demetrovics; Wetzer; Szaniszló; Orza, Ploesteanu, Auer; Barátky, Ene.

Kitört a német-francia sportháború A német kormány megtiltotta sportegyesületeinek, hogy Franciaországban szerepeljenek

Berlin ápr. 26. A DNB jelenti: „A birodalom sportszervezetei megtiltották a német sportegyesületeknek, hogy részt vegyenek francia mérkőzéseken, mindaddig, amíg a francia kormány nem garantálja a francia és német csapatok közötti egyezmények végrehajtását.

Legutóbb betiltották a német és francia csapatok közötti válogatott mérkőzést, amelyet Franciaországban akartak megtartani. Németországban semmi sem akadályozza a franciáknak a német mérkőzéseket, miután szigorúan garantálva van a rend és a biztonság.

Beavatott körök szerint a francia-német sportbarátságot súlyosan érinti a Franciaország részéről történt lemondás, alig néhány nappal a mérkőzés ki-

tűzött időpontja előtt. A mérkőzés lemondását és a többi hasonló gesztusokat a francia kormány idézte elő, jöllehet a francia sportkörök és a francia sajtó a mérkőzés megtartása mellett voltak. A francia kormány határozatai súlyosabban érintik a francia sportot, mint a németet. A német kormány nem akar beavatkozni azokba a nézeteltérésekbe, amelyek a francia kormány és a francia sportkörök között támadtak, de nem teheti ki a német sportolókat ilyen váratlan lemondások veszélyének”.

NYOMATOTT PASZTOR EDE
CÉGNÉL ORADEA
PIATA MIHAI VITEAZUL 4

Holnap közöljük ajándék- akciónk főbb ajándékait

A mai lapban találják t. olvasóink ajándékakciónk 40-ik sorszámu szelvényét, melynek kivágása után a 40 szelvény birtokában mindenki jogosult lesz az igazolásszelvények átvételére, amelyeket a napokban ujságárusaink, illetve bizománysaink fognak szétosztani, addig tehát mindenki őrizze meg az összegyűjtött szelvényeket.

Holnapi számunkban közölni fogjuk a számtalan ajándéktár gyak közül a főbb, vagy mondjuk értékeesebb tárgyakat, de annyit már most is elárulha-

tunk, hogy ez az ajándékozásunk is méltó lesz a „Magyar-ság” eddigi hagyományos többi nagysikerű akciójához, amelyekkel már több ezer kedves olvasónkat részesítettük igen kellemes meglepetésekben.

Saját termésti

FAJBOROK

Kisüsti pálinkák olcsó árban

1 liter jó asztali bor 10 Lei

5 " vétélnél 9 Lei

Mirghitai Uradalom borierakata

Piața Mihai Viteazul 1. Eüchsl pa-ota

Apróhirdetések

POSTA

Fényképei
nagyon olcsón és nagyon jól
szavatosság mellett
Róna fényképész
műtermében kaphat
Régi képekről élethű nagyítások
Str. Alexandri No. 4.

35 éves, nyugdíjképes komoly nő férjhez menne ugyanilyen komoly férfihez. Levelet „Barna” jelígre a kiadóban. 1284

ALLÁS

Kiszolgáló leány, cipőszakmában jártas, perfekt román, azonnal felvétetik Solduri cipő üzletben, Str. Alexandri 6. 1285

Intelligens jómodoru ügynököknek szép jövedelmet biztosítunk helyi foglalkozással. — Cim a kiadóban. 1126

Bihar és Szt. János községek (Jud. Bihor) részére ügyes megbízható laparust jó keresettel felvesz a „Magyarság”. Jelentkezni a kiadóhivatalban.

Megbízható bejáró takarítónőt azonnalra felveszek. Klein, Vlahuta 12. 1276

VÉTEL-ELADÁS

Eladó nagyon szép ebédlő perzsa szőnyeg. Cim a kiadóban. 1114

Eladó magános Gleyton-Schutlenwor cséplőgép. Oradea Str. A. Domicea 4. Tóth Károly 1281

Eladók hintaszék, villany csillár, virágállványok, többféle lámpa ernyők, konyha edények, virág cserepek, többféle apróság. Cim a kiadóban. 1263

LAKÁS

Egy uccai szoba, konyha és faskamara kiadó. Str. Scoalei 20. 1211

Kétszobás modern uccai lakás, konyha és fürdőszoba-használattal kiadó. Sas palota, III-ik emelet, Gyárfaa.

A TITOKZATOS HINDU

— Regény — 59

— Kérem, segítsen, kedves Mike. Szedjük le az üres edényeket, különben mit fog Mr. Chapman rólam gondolni.

Chapman közben husz lépésnyire közeledett és mosolya elárulta, hogy észrevette a megjelenése okozott izgalmat.

— Kérem, ne zavartassák magukat — kiáltott már mesz szíról a skótnak. — Csak Miss Tallmadge-al szeretnék néhány szót váltani üzletileg. En...

Éppen az egyik duslombu fa alá ért. Hangja rövid hörgésbe szakadt. Puha, hideg fonódott villámgyorsan a nyaka köré és szeme előtt kis kigyófej táncolt a nyelvét öltögetve. Chapman világosan látta az apró, csillogó fényeket, a nyitott kigyószáját s éppolyan tisztán a szikár, barna alakot, amely a fatörzs mellett előtermett a földből... Támolyogni kezdett, amikor izmos kar fogta át.

— Tulgyorsan ment Mr. Chapman — hallott egy hangot a távolból. — Az ember nem is hinné, hogy milyen bal eset történhetik, de én mindent pontosan megfigyeltem.

Percek teltek el, amíg Chapman teljesen magához nem tért s így elkerülte figyelmét, hogy Mr. Macgregor sietve felgöngyölitette az ujjnyi vastag indát és eltüntette a zsebében.

XVI. FEJEZET.

— Remélem leül nálunk egy negyedórára — mondta udvariasan Mrs. Morley. — Nem szabad egy kis frissítőt visszatartania. Iszonyu hőség volt az utolsó napokban s az ember könnyen rosszul lehet. Nagyon sápadt Mr. Chapman, amibe nem vagyunk hozzászokva.

(Folyt. köv.)